

Ντίνος Γιώτης

ΤΡΙΤΗ, 17 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2013 09:29

Στον Κώστα Αγοραστό

Με το μυθιστόρημά του *Η γαλλίδα δασκάλα* (εκδ. Ψυχογιός) ο Ντίνος Γιώτης αφηγείται την ιστορία του έφηβου Άγη και του έρωτά του για μια μεγαλύτερή του γυναίκα. Λίγο πριν το βιβλίο μεταφερθεί στον κινηματογράφο, μιλήσαμε με το συγγραφέα.

Στο τελευταίο σας βιβλίο *Η γαλλίδα δασκάλα* επιχειρείτε ένα νοσταλγικό ταξίδι στα χρόνια της αθωότητας. Μιλήστε μου για το πώς ξεκινήσατε να γράψετε αυτό το μυθιστόρημα.

Το έναυσμα της συγγραφής διαφέρει κατά άνθρωπο και κατά περίπτωση. Στη δική μου περίπτωση ο πυροδοτικός μηχανισμός για τη συγγραφή του βιβλίου ήταν μια εικόνα: ένα μεσημέρι, όπου τα πάντα έχουν παραδοθεί στην κάψα του καλοκαιριού, η «γαλλίδα δασκάλα» λούζει τα μακριά μαλλιά της σκυμμένη κάτω από μια τρόμπα σε ένα περιβόλι, ενώ τα πανέμορφα στήθη της ασφυκτιούν προκλητικά μέσα στο μαγικό της.

Διαβάζω στο βιογραφικό σας ότι γεννηθήκατε στην Άρτα. Έχετε, δηλαδή, μνήμες και βιώματα από την επαρχία. Πόσο σας βοήθησαν αυτά στο στήσιμο της ιστορίας σας;

Αλλοίμονο αν δεν είχα μνήμες και βιώματα από την παιδική ηλικία, όπως συμβαίνει σε κάθε παιδί, νομίζω, όσο και αν τα παιδικά του χρόνια υπήρξαν δύσκολα. Ο Κούντερα, αν θυμάμαι καλά, είχε πει ότι τα παιδικά του χρόνια του ήταν ευτυχισμένα, έστω και αν τα πέρασε μέσα στον πόλεμο. Θέλω να πω, ό,τι και αν συμβαίνει εκεί έξω στην κοινωνία, το παράλληλο σύμπαν μέσα στο οποίο υπήρξες παιδί, θα ζει για πάντα μέσα σου ή όπως γράφει ο Μπάρτ, η μόνη μας πατρίδα είναι η παιδική μας ηλικία. Τώρα, η δική μου «πατρίδα» και όλων των παιδικών μου φίλων ήταν ο ποταμός Άραχθος, από το γεφύρι της Άρτας μέχρι το μοναστήρι της Κάτω Παναγιάς, ένας απέραντος κόσμος -με τα μάτια της παιδικής μας φαντασίας- που λειτούργησε ως σκηνικό, σε αρκετά σημεία, στο στήσιμο της ιστορίας μου.

Στο μυθιστόρημα διαβάζουμε για τον εφηβικό έρωτα ενός μικρού αγοριού με μια δασκάλα των γαλλικών. Πόσο ισχυρός μπορεί να είναι ένας τέτοιος έρωτας και μέχρι πού μπορεί να φτάσει;

Σωστά αναρωτιέστε. Ωστόσο ο μικρός Άγης αγνοεί τι σημαίνουν νόμοι και κοινωνικά ταμπού. Και αυτό αποδεικνύεται από την ψευδορκία του στο δικαστήριο. Είναι ερωτευμένος με τη δασκάλα κι αυτό το συναίσθημα τον γεμίζει με μια απεριόριστη ελευθερία. Έτσι το μόνο που τον ενδιαφέρει είναι να τρέξει με το φανταστικό άλογό του, ως άλλος ήρωας των περιοδικών που διαβάζει, και να ελευθερώσει την αιχμάλωτη από τους «Ινδιάνους».

Με όλες τις πληροφορίες και εικόνες που έχουν οι σημερινοί έφηβοι θεωρείτε ότι θα μπορούσε ποτέ μια εξαιρετικά όμορφη γυναίκα μεγαλύτερης ηλικίας να σαγηνεύσει έναν έφηβο;

Η σαγήνη ενός έφηβου από μια μεγαλύτερη γυναίκα δεν είναι χαρακτηριστικό μιας συγκεκριμένης εποχής. Αρκετά τα ιστορικά παραδείγματα, αλλά και από το χώρο της Τέχνης. Πόσο μάλλον σήμερα που δεν υπάρχουν τα ταμπού του παρελθόντος και η ψηφιακή τεχνολογία διευκολύνει την επικοινωνία. Ωστόσο, αν δεν θέλουμε να το εκχυδαΐσουμε, αναφέρεστε, προφανώς, για τη σαγήνη που οδηγεί στην ύπαρξη εξαιρετικών και αληθινών συναισθημάτων και όχι απλώς σε «ζιγκολίκι» ή επίδειξη «τεκνών» από ώριμες κυρίες.

Η γαλλίδα δασκάλα θα μεταφερθεί και στον κινηματογράφο. Η μεταφορά του βιβλίου σε σενάριο ταινίας έγινε από εσάς; Μιλήστε μου για τη σχέση των βιβλίων σας με το σινεμά.

Όλα τα βιβλία μου «συνομιλούν» φανερά ή κρυφά με το σινεμά και την κινηματογραφική γλώσσα και αυτό, πέραν της αγάπης μου για τον κινηματογράφο, ίσως, επειδή, αρκετές φορές, πιάνω τον εαυτό μου να σκέφτεται με εικόνες. Είναι μια σχέση αμφίδρομη και αλληλοτροφοδοτούμενη θα έλεγα, κάτι σαν συγκοινωνούντα δοχεία. Η «Γαλλίδα δασκάλα» προϋπήρξε ως αρχικό σενάριο για να γίνει στη συνέχεια μυθιστόρημα και τέλος να ανατροφοδοτηθεί και να ολοκληρωθεί έτσι ως το σενάριο που θα μεταφερθεί στον κινηματογράφο. Κάτι ανάλογο συνέβη και με το «E mail» που έγινε κινηματογραφική ταινία. Αντιθέτως, με το «Η αναγνώριση του Μάξιμου Ροδομάνου» προηγήθηκε η συγγραφή του βιβλίου και αυτόν τον καιρό το διασκευάζω σε σενάριο.

Πόσο διαφορετική είναι η γλώσσα του κινηματογραφικού κειμένου από αυτή της πεζογραφίας;

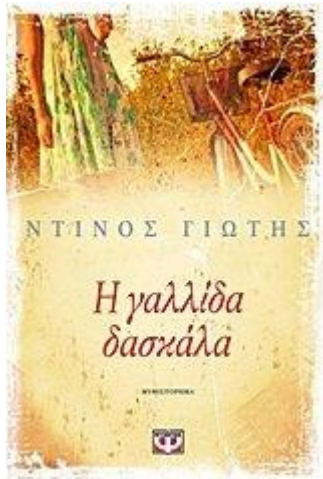
Το σενάριο, όπως λέμε το κινηματογραφικό κείμενο, έχει τη δική του «αυτόνομη» γλώσσα που ορίζεται από συγκεκριμένους κανόνες που έχουν να κάνουν καταρχήν με την οικονομία του λόγου και ύστερα με τη δομή, την πλοκή, τις σκηνές, τον φιλικό χρόνο. Κανόνες περισσότερο ανελαστικοί, βέβαια, σε σχέση με εκείνους της πεζογραφίας. Οι βαθμοί ελευθερίας που έχεις ως σεναριογράφος είναι προφανώς λιγότεροι από εκείνους που έχεις ως πεζογράφος και αυτό καθιστά το σενάριο, ίσως, μια από τις δυσκολότερες μορφές της δραματικής τέχνης. Ωστόσο χωρίς φαντασία και έμπνευση, χωρίς τον ενθουσιασμό, την ηδονή της δημιουργίας να σε παραλύει εσωτερικά, κανένα κείμενο, είτε αυτό είναι κινηματογραφικό είτε πεζό, δεν μπορεί να γεμίσει το νου και τις αισθήσεις του αναγνώστη, όσους κανόνες και αν εφαρμόσεις.

Ο λόγος σας έχει αρκετά στοιχεία αυτού που ονομάζουμε «κινηματογραφική γραφή». Ο κινηματογράφος πόσο σας βοήθησε στην ανάπτυξη των ιστοριών σας;

Αρκετά θα έλεγα. Η ενασχόληση με το σενάριο με βοήθησε να αποφύγω, πρόχειρα σημειώνω: τον πλατεϊασμό και το «παραγέμισμα» των ιστοριών, που ενδεχομένως οδηγούν σε χασμωδία και σε βαρεμάρα τον αναγνώστη, τη δημιουργία μετέωρων και ανολοκλήρων χαρακτήρων, που εξασθενούν το ενδιαφέρον, τις άκαιρες χρονικές εναλλαγές που οδηγούν σε σύγχυση και απώλεια ρυθμού.

Για να γυρίσουμε στο μυθιστόρημα. Εκτός από τον κεντρικό σας ήρωα, τον Άγη, υπάρχει κάποιος άλλος χαρακτήρας που αγαπήσατε ιδιαίτερα και γιατί;

Θα μπορούσα να σας απαντήσω ότι αγαπώ εξίσου όλους τους ήρωές μου, εννοείται όμως ότι ξεχωριστή θέση στην καρδιά μου έχει η «Γαλλίδα δασκάλα».

Η γαλλίδα δασκάλα

Ντίνος Γιώτης

Ψυχογιός 2013

Σελ. 242, τιμή € 14,40